

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 21Pc/23/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617206837
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Marcián
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5617206837.2

Rozhodnutie

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudcom JUDr. Danielom Marciánom v právnej veci navrhovateľa E. D., nar. X. XX. XXXX, s trvalým pobytom L. Č.. XXX, okres O. D. proti osobe oprávnenej na výživné I. D., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom E.. A.. L. XXX/XX, D., o zníženie vyživovacej povinnosti pre plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn.: 5P/37/2013 zo 16.9.2013 tak, že sa znižuje vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči osobe oprávnenej na výživné zo sumy 80 eur na sumu 20 eur mesačne.

II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným na tunajší súd 14. 6. 2017 sa navrhovateľ domáhal zníženia vyživovacej povinnosti z 80 eur mesačne na každé z jeho detí, a to I. D., nar. XX. XX. XXXX, ako aj N. D., nar. XX. X. XXXX, na 20 eur mesačne na každé z týchto detí, ktorý návrh odôvodnil tým, že je momentálne nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, a preto nie je v jeho možnostiach platiť tak vysoké výživné. Momentálne nemá žiadny príjem, a prežiť mu pomáha len jeho mama, ktorá má preukaz ťažko zdravotne postihnutej osoby. Súčasne v návrhu poukázal na to, že na výživnom má doteraz dlhy vo výške 1.440 eur, 720 eur na každé dieťa. Uvedený návrh bol na tunajšom súde zaevidovaný pod sp.zn.: 1P/125/2017, a následne, nakoľko bolo zistené, že jedno z detí je už plnoleté, bol uznesením tunajšieho súdu sp.zn.: 1P/125/2017 z 19. 7. 2017 vylúčený návrh otca na zníženie výživného na plnoletého syna I. D., nar. XX. XX. XXXX, na samostatné konanie, ktorému konaniu bola pridelená sp.zn.: 21Pc/23/2017. Navrhovateľ k svojmu návrhu (vo vzťahu k časti návrhu na zníženie výživného k I.J. D.) priložil ako dôkaz iba rodný list I. D., P.. XX. XX. XXXX.

2. V písomnom podaní osoby oprávnenej na výživné - I. D., nar. XX. XX. XXXX, tento vyjadril nesúhlas s návrhom na zníženie vyživovacej povinnosti, ktorý odôvodnil tým, že navrhovateľ mu do dnešného dňa nič nezaplatil, pričom nemá záujem mu platiť výživné, a to ani napriek tomu, že vie, že nebýva v spoločnej domácnosti s matkou, nakoľko táto ho vyhodila z domu. Keďže sa živí sám, a platí si sám aj nájom, ošatné a stravu, nesúhlasí s návrhom navrhovateľa na zníženie výživného z 80 eur na 20 eur. Z vyššie uvedených dôvodov musel tiež prerušiť štúdium na Strednej zdravotníckej škole v Liptovskom Mikuláši, a musel začať brigádovať a pracovať, aby si vedel zabezpečiť finančné prostriedky na svoj život. Na preukázanie týchto skutkových tvrdení však neoznačil a nepredložil žiadne dôkazy.

3. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa žiadna z predvolaných osôb (účastníkov konania) nedostavila. Predvolanie na toto pojednávanie, ktoré sa konalo 14. 6. 2018, bolo navrhovateľovi doručené na základe fikcie doručenia v zmysle § 111 ods. 3 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP. Takisto predvolanie na toto pojednávanie bolo na základe fikcie doručenia v zmysle § 111 ods. 3 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP doručené osobe oprávnenej na výživné. Nakoľko boli splnené podmienky pre vykonanie

pojednávania v neprítomnosti oboch predvolaných účastníkov konania, súd vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti, pričom prihliadal (okrem dovtedajších skutkových tvrdení účastníkov konania) aj na listinné dôkazy obstarané ex offo súdom, na základe čoho zistil nasledovný (relevantný) skutkový stav.

4. Z (navrhovateľom predloženého) rodného listu osoby oprávnenej na výživné, vystaveného XX. XX. XXXX Matričným úradom mesta Liptovský Mikuláš, súd zistil, že I. D., nar. XX. XX. XXXX, je synom navrhovateľa.

5. Z (súdom ex offo obstaraného) obstaraného dôkazu - potvrdenia Strednej zdravotníckej školy v Liptovskom Mikuláši, so sídlom Vrbická 632, Liptovský Mikuláš, z 26. 3. 2018, vyplynulo, že osoba oprávnená na výživné od 16. 1. 2018 prerušila štúdium na uvedenej škole zo zdravotných a osobných dôvodov, a to na neurčitú dobu.

6. Z (súdom ex offo obstaraného) lustrácie v Sociálnej poisťovni na osobu oprávnenú na výživné, mal súd preukázané, že menovaný vykonáva práce na základe dohôd o brigádnickej práci študentov u rôznych zamestnávateľov, a to od 9. 5. 2017 až doteraz.

7. Z (súdom ex offo obstaraného) listinného dôkazu - správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, odboru Služieb zamestnanosti, odboru Sociálnych vecí a rodiny, na osobu navrhovateľa, z 23. 1. 2018, súd zistil, že navrhovateľ je evidovaný na úrade práce od 21. 9. 2016, aktívne spolupracuje, a nepoberá pomoc v hmotnej núdzi, ani iné štátne sociálne dávky.

8. Z (súdom ex offo obstaraného) listinného dôkazu - lustrácie v Sociálnej poisťovni, na osobu navrhovateľa, z 19. 1. 2018, vyplynulo, že navrhovateľ v súčasnosti nie je evidovaný ako zamestnanec, pričom vykonával prácu na základe dohody o pracovnej činnosti vykonával, avšak iba v období od 17. 4. 2017 do 14. 7. 2017.

9. Z (súdom ex offo obstaraného) listinného dôkazu - spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn.: 5P/37/2013 (ktorý spis bol pripojený k spisu tunajšieho súdu 1P/125/2017), mal súd preukázané, že výživné navrhovateľa voči osobe oprávnenej na výživné bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k.: 5P/37/2013 - 19, z 16. 9. 2013, a to tak, že súd zaviazal navrhovateľa platiť v prospech osoby oprávnenej na výživné sumu 80 eur mesačne, počnúc od 10. 7. 2013 vždy do 20. - teho dňa kalendárneho mesiaca vopred, k rukám jeho matky. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť 26. 11. 2013, a vo vzťahu k bežnému výživnému nadobudol vykonateľnosť 21. 11. 2013. Z obsahu tohto spisu bolo tiež zistené, že navrhovateľ poberal priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 545 až 557 eur, a osoba oprávnená na výživné bola ešte maloletá a navštevovala 9. ročník základnej školy.

10. Písomnej výzve tunajšieho súdu, aby navrhovateľ konkrétnejšie špecifikoval svoju majetkovú situáciu, teda uviedol, aké má príjmy a výdavky, a vyjadril sa k vlastníctvu nehnuteľnosti a vlastníctvu huteľných vecí vyššej hodnoty, navrhovateľ napriek preukázateľnému prevzatiu tejto výzvy, vôbec nevyhovel. Napriek pasivite účastníkov konania spočívajúcej v neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. v prípade navrhovateľa aj v nerešpektovaní výzvy súdu, súd v zmysle § 31 Civilného mimosporového poriadku (zákona č. 161/2015 Z.z.) pokračoval v konaní, pričom vychádzal zo skutkového stavu zisteného na základe zhodných skutkových tvrdení účastníkov konania, a najmä na základe dôkazov vykonaných súdom ex offo. Keďže bolo možné rozhodnúť aj na základe súdom obstaraných dôkazov, ako aj vzhľadom k povahe tohto konania, súd nepovažoval za účelné v danom prípade ukladať účastníkom konania poriadkové pokuty.

11. Takto zistený skutkový stav súd následne podrobil svojmu právnomu posúdeniu, pričom aplikoval nasledovné hmotnoprávne ustanovenia.

12. Podľa § 157 CMP (zákona č. 161/2015 Z.z., ďalej len „CMP“) rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. - o rodine (v znení neskorších predpisov, ďalej len „ZR“) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh.

14. Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Z obsahu návrhu na zníženie výživného (vo vzťahu k osobe oprávnenej na výživné) doručeného na tunajší súd 14. 6. 2017, vyplynulo, že navrhovateľ opomenul uviesť v petite návrhu odkedy žiada znížiť vyživovaciu povinnosť z 80 eur mesačne na 20 eur mesačne. V prípade výživného pre plnoletých oprávnených, pokiaľ nie je súčasťou petitu návrhu výrok o dni, od ktorého navrhovateľ žiada znížiť vyživovaciu povinnosť, súd ho sám nemôže doplniť, a má o tom v zmysle procesného kódexu rozhodnúť tak, že v rozsudku (výroku) tento deň nebude uvedený, a účinky rozsudku, teda účinky zníženia vyživovacej povinnosti sa budú viazať na deň právoplatnosti rozsudku, pretože platí, že pokiaľ nejde o maloleté dieťa ako osobu oprávnenú na výživné, súd je viazaný návrhom (uvedený právny názor vyplýva aj z publikácie - Zákon o rodine, komentár, 1. vydanie, ktorého autorom Bronislava Paveleková PhD., vydaného C.H.BECK, rok vydania 2011, komentár k § 78 ods. 2 ZR, str. 483.)

16. Vzhľadom na to, že v tomto prípade sa účinky zníženia vyživovacej povinnosti viažu na moment právoplatnosti rozsudku o jej znížení, súd posudzoval splnenie podmienok pre navrhované zníženie vyživovacej povinnosti na základe okolností existujúcich k okamihu vyhlásenia tohto rozsudku.

17. Porovnaním pomerov v období kedy bola súdom naposledy upravená vyživovacia povinnosť navrhovateľa k osobe oprávnenej na výživné (16. 9. 2013, vyhlásenie rozsudku vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn.: 5P/37/2013), a v období vyhlásenia tohto rozsudku, súd zistil, že k zmene pomerov došlo na strane osoby oprávnenej na výživné, a aj na strane navrhovateľa, a to takým zmenám pomerov, ktoré podľa § 157 CMP, resp. § 78 ods. 1 ZR odôvodňujú zmenu posledného rozhodnutia o výživnom navrhovateľa voči osobe oprávnenej na výživné v zmysle podaného návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti, teda takú zmenu, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči osobe oprávnenej na výživné z 80 eur mesačne na 20 eur mesačne, a preto tomuto návrhu v plnom rozsahu podľa § 157 CMP v spojení s § 78 ods. 1 ZR vyhovel.

18. Zmena pomerov na strane osoby oprávnenej na výživné odôvodňujúca zníženie vyživovacej povinnosti v zmysle podaného návrhu, spočívala v tom, že v čase vyhlásenia posledného rozsudku upravujúceho výživné (16. 9. 2013) bola osoba oprávnená na výživné ešte maloletou osobou, ktorá navštevovala 9. ročník základnej školy, kým v súčasnosti osoba oprávnená na výživné má od 16. 1. 2018 prerušené štúdium na strednej škole, a to na neurčitú dobu (pričom je otázne, či bude v štúdiu pokračovať), a teda po dobu prerušenia štúdia stratila práva a povinnosti študenta, a súčasne pracuje na základe viacerých dohôd o brigádnickej práci u rôznych zamestnávateľov. K prerušeniu síce došlo nielen z osobných (samotná osoba oprávnená na výživné uviedla, že len preto aby si mohla zarábať prostriedky na živobytie), ale (podľa potvrdenia školy) aj zdravotných dôvodov, avšak keďže osoba oprávnená na výživné je zárobkovo činná, nebolo by na mieste na tieto bližšie nešpecifikované zdravotné problémy prihliadať (samotná osoba oprávnená na výživné nakoniec vo svojom vyjadrení k návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti ani žiadne zdravotné problémy nespomínala.)

19. Zmena pomerov na strane navrhovateľa odôvodňujúca zníženie vyživovacej povinnosti v zmysle podaného návrhu, spočívala v tom, na rozdiel od času poslednej úpravy vyživovacej povinnosti (16. 9. 2013), kedy navrhovateľ poberal priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 545 až 557 eur, v súčasnosti nemá žiadny príjem (ani sociálne dávky), je nezamestnaný, a evidovaný na úrade práce.

20. Uvedená zmena pomerov, a to či už na strane osoby oprávnenej na výživné alebo na strane navrhovateľa, by odôvodňovala dokonca zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči osobe oprávnenej na výživné, avšak keďže v prípade konania o zníženie vyživovacej povinnosti voči plnoletým osobám je súd vždy viazaný rozsahom návrhu, ktorý nemôže prekročiť, pričom navrhovateľ v danom prípade (výslovne) žiadal znížiť vyživovaciu povinnosť len na 20 eur (a nie zrušiť vyživovaciu povinnosť úplne), nemohol súd ex offio zrušiť vyživovaciu povinnosť úplne.

21. K argumentu osoby oprávnenej na výživné, že prerušil štúdium z dôvodu, aby si zaobstaral prostriedky na živobytie, keďže ho matka vyhodila z domu a navrhovateľ mu neplatil výživné, súd poznamenáva, že pokiaľ mala osoba oprávnená na výživné problémy so zabezpečením prostriedkov na svoje živobytie, mala sa správne domáhať svojich zákonných nárokov na výživné voči svojim obom

rodičom, a takýmto spôsobom si zabezpečovať prostriedky živobytie, bez toho, aby prerušila štúdium, pretože ako študujúca osoba (hoci plnoletá), by sa podľa § 62 ods. 1 ZR považovala za neschopnú sa samostatne živiť, a mala by tak nárok na výživné od oboch svojich rodičov. Popri pokračovaní v štúdiu by si prítom osoba oprávnená na výživné mohla tiež privyrábať prostredníctvom dohôd brigádnickej práci študentov, táto skutočnosť (práca popri štúdiu) by totiž ešte neznamenala zánik vyživovacej povinnosti. Avšak v dôsledku prerušenia štúdia, a navyše aj v dôsledku zapojenia sa do pracovného procesu (hoci len na základe prác na základe dohôd o brigádnickej práci), súd u tejto plnoletej osoby nemohol ďalej konštatovať neschopnosť samostatne sa živiť podľa § 62 ods. 1 ZR, a musel vyhovieť návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti (v rozsahu uvedenom v návrhu.)

22. Zníženie vyživovacej povinnosti navrhovateľa k osobe oprávnenej na výživné z 80 eur mesačne na 20 eur mesačne, s účinkami od právoplatnosti tohto rozsudku, nemá vplyv na výšku (do právoplatnosti tohto rozsudku) dlžnej sumy výživného voči osobe oprávnenej na výživné, ktorá sa posudzuje podľa poslednej úpravy výživného (80 eur/mesačne.)

23. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Vzhľadom na uvedené, súd podľa § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov tohto konania, keďže nezistil žiadne okolnosti, na základe ktorých by v súlade so zákonom zákona mohol rozhodnúť inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.